

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАЛИЦА“

град Пловдив, район Южен, ул. „Захаридово“ № 71
☎ 032 691 335, 032 691 336, e-mail:ralica@dg.plovdiv.bg

Приложение №1 към Стратегия за развитие на ДГ „Ралица“ 2025-2030

УТВЪРЖДАВАМ:
Елена Николова
Директор на ДГ „Ралица“, гр. Пловдив

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

Детската градина е първото стъпало в етапа на развитие на всяко дете. Тя е мястото, където започва образование на детето и където то получава първите грижи, знания, умения и компетентности. Образованието е нещо повече от придобиването само на знания. По време на своя растеж и заниманието със заобикалящата го среда детето се учи как да създава своя представа за света и да се занимава активно с него. Възпитанието и образованието са процес на развитие на личността и помагат на детето да се справя с живота.

В тази връзка програмната система на детска градина „Ралица“ е подчинена на една обща цел: Изграждането на адаптивни и инициативни личности, уважаващи другите, способни да работят съвместно, владеещи базови компетентности, способни да ги развиват и прилагат за себе си и в полза на обществото.

В съответствие с разпоредбите на чл. 29, ал.4 от Наредба 5/03.06.2016г. за предучилищното образование, като основа на Програмната система на ДГ „Ралица“ са включени следните основни компоненти:

- подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
- разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;
- тематично разпределение за всяка възрастова група;

Основните принцични положения, залегнали при организацията на педагогическия процес в ДГ „Ралица“:

- Детето – център и субект на педагогическото взаимодействие.
- Детето – различно, уникално и неповторимо
- Отношението към детето – уважение към неговата личност и подкрепа неговата индивидуалност.
- Равен старт за всички деца – съобразно възрастта и индивидуалните темпове на развитие.
- Включване на „различното“ дете в живота на групата, чрез подкрепа и уважение от детския педагог, децата в групата и техните родители.

- Родителите и педагогическите специалисти имат споделени отговорности относно детето, които реализират в сътрудничество.

I. Подходи на педагогическо взаимодействие

За постигане на поставените цели детска градина „Ралица“ използва:

- Индивидуален подход – съобразно личностните потребности на детето, в съответствие с особеностите, възможностите и нивото на развитие на детето.
- Игрови подход.
- Хуманно-личностен подход – поставяне на детето в центъра на цялостната дейност, уважение към личността и достойнството на човека.
- Ситуационен подход – включване на децата в разнообразни ситуации, които стимулират техните емоционални и познавателни преживявания.

II. Форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са: учителят и детето. При осъществяване на педагогическо взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления (български език и литература; математика; околен свят; изобразително изкуство; музика; конструиране и технологии и физическа култура.).

Игровата дейност е в основата на всички видове форми на взаимодействия през учебното и неучебното време в детската градина.

Формите за педагогическо взаимодействие са:

- основна
- допълнителна

При използването на формите на педагогическо взаимодействие, детският учител се съобразява със: степента на развитие на децата в групата, възрастови особености, потребности и интереси за постигане на целта – цялостно развитие на детето.

Годишният календар е разпределен на учебна година, т.е. учебно време, което е между 15 септември и 31 май и неучебно време, което е между 1 юни и 14 септември.

Основна форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, насочена към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, протичаща предимно под формата на игра. Тя се организира само в учебно време. При осъществяване на педагогическо взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления.

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЯДРА
1. БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА	<ol style="list-style-type: none"> 1. Свързана реч; 2. Речник; 3. Граматически правилна реч; 4. Звукова култура; 5. Възприемане на литературно произведение; 6. Пресъздаване на литературно произведение
ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЯДРА
2. МАТЕМАТИКА	<ol style="list-style-type: none"> 1. Количествени отношения; 2. Измерване; 3. Пространствени отношения; 4. Времени отношения; 5. Равнинни фигури.
3. ОКОЛЕН СВЯТ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самоутвърждаване и общуване с околните; 2. Социална и здравословна среда; 3. Светът на природата и неговото опазване; 4. Културни и национални ценности
4. ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО	<ol style="list-style-type: none"> 1. Художествено възприемане; 2. Изобразителни материали и техники; 3. Изобразително творчество.
5. КОНСТРУИРАНЕ И ТЕХНОЛОГИИ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конструирание и моделиране; 2. Обработване на материали, съединяване и свързване; 3. Грижи и инициативност; 4. Техника.
6. ФИЗИЧЕСКА КУЛТУРА	<ol style="list-style-type: none"> 1. Естествено-приложна двигателна дейност; 2. Спортно-подготвителна двигателна дейност; 3. Физическа дееспособност; 4. Игрова двигателна дейност.
7. МУЗИКА	<ol style="list-style-type: none"> 1. Възприемане; 2. Възпроизвеждане; 3. Музика и игра; 4. Елементи на музикалната изразност

Основни форми на педагогическо взаимодействие се организират само в учебно време, чрез тях се интегрират двата процеса – на възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно-практическият опит на детето в групата. Разпределението на педагогическите ситуации се реализира чрез седмично разпределение, което е разработено по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, са насочени към разширяване и усъвършенстване на отделни компетентности от определените в държавния образователен стандарт за предучилищно образование, които допринасят за личностното развитие на детето. Те се организират ежедневно по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата и са свързани с цялостната организация на деня в детската група. Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие провеждат се извън времето на педагогическите ситуации в периода на учебното време

В периода от 1 юни до 14 септември се провеждат само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие

Видове допълнителни форми на педагогическо взаимодействие са: сутрешно раздвижване, дейност по избор, индивидуална работа, творчески игри, занимания по интереси, празници, развлечения, състезания, излети, викторини, подвижни и спортно-подготвителни игри. Организират се с цел надграждане представите, уменията и отношенията на децата.

В детската градина е сформирана вокална група и група за детски музикален театър.

Игровата дейност е базиса на всички видове форми на взаимодействия през учебното и неучебното време в детската градина

III. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие

ПЪРВА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА (3 –4 г.) ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 15-20 мин.

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	ПЕД. СИТУАЦИИ
Български език и литература	1
Математика	1
Околен свят	1
Изобразително изкуство	2
Конструирание и технологии	1
Физическа култура	3
Музика	2
ОБЩО	11

ВТОРА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА (4 –5 г.) ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 15-20 мин.

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	ПЕД. СИТУАЦИИ
Български език и литература	2
Математика	1
Околен свят	2
Изобразително изкуство	2
Конструирание и технологии	1
Физическа култура	3
Музика	2
ОБЩО	13

ТРЕТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА (5 –6 г.) ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 20-30 мин.

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	ПЕД. СИТУАЦИИ
Български език и литература	2
Математика	2
Околен свят	2
Изобразително изкуство	2
Конструирание и технологии	2
Физическа култура	3
Музика	2
ОБЩО	15

ЧЕТВЪРТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА (6–7 г.) ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ:20-30 мин.

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	ПЕД. СИТУАЦИИ
Български език и литература	3
Математика	3
Околен свят	2
Изобразително изкуство	2
Конструирание и технологии	2
Физическа култура	3
Музика	2
ОБЩО	17

IV. Дневен режим и разпределение на формите на педагогическо взаимодействие (основни и допълнителни)

Първа възрастова група (3 – 4 г.)

форми	понеделник	вторник	сряда	четвъртък	петък
7.00 – 8.30	ДФПВ - Прием на децата - разговори, игри, ритуали, поздрав сутрешно раздвижване, дейност по избор, индивидуална работа и др.				
8.30 - 9.00	Закуска				
9.00 – 9.20	ОФПВ - Педагогическа ситуация				
9.20 – 10.00	ДФПВ - подвижни игри, творчески игри, занимания по интереси и др.				
10.00 – 10.20	ОФПВ - Педагогическа ситуация				
10.20 – 12.00	ДФПВ - дейност по избор, междинна подкрепителна закуска, игри на открито, разходки и др.				
12.00 – 12.30	Обяд				
12.30 - 15.30	Следобедна почивка				
15.30 – 15.45	ДФПВ - подвижни игри,				
15.45 – 16.00	Следобедна подкрепителна закуска				
16.00 – 19.00	ДФПВ - творчески игри, занимания по интереси, игри на открито и др.				

Втора възрастова група (4 – 5 г.)

форми	понеделник	вторник	сряда	четвъртък	петък
7.00 – 8.30	ДФПВ - Прием на децата - разговори, игри, ритуали, поздрав сутрешно раздвижване, дейност по избор, индивидуална работа и др.				
8.30 - 9.00	Закуска				
9.00 – 9.20	ОФПВ - Педагогическа ситуация				
9.20 – 10.00	ДФПВ - подвижни игри, творчески игри, занимания по интереси и др.				
10.00 – 10.20	ОФПВ - Педагогическа ситуация				
10.20 – 12.00	ДФПВ - дейност по избор, подкрепителна закуска, игри на открито, разходки и др.				
12.00 – 12.30	Обяд				
12,30 – 15,30	Следобедна почивка				
15.30 – 15.45	ДФПВ - подвижни игри,				
15,45 – 16.00	Следобедна подкрепителна закуска				
16.00 – 16.30	ДФПВ - творчески игри, занимания по интереси, игри на открито и др.				
16.30-19.00	ДФПВ - творчески игри, занимания по интереси, игри на открито и др.				

Трета подготвителна възрастова група (5 – 6 г.)

форми	понеделник	вторник	сряда	четвъртък	петък
7.00 – 8.30	ДФПВ - Прием на децата - разговори, игри, ритуали, поздрав сутрешно раздвижване, дейност по избор, индивидуална работа и др.				
8.30 - 9.00	Закуска				
9.00 – 9.30	ОФПВ - Педагогическа ситуация				
9.30 – 9.45	ДФПВ - подвижни игри, творчески игри, занимания по интереси и др.				
9.45 – 10. 15	ОФПВ - Педагогическа ситуация				
10.15 – 10.30	Междинна подкрепителна закуска				
10.30 – 11,00	Допълнителни педагогически дейности				
11.00 – 12.30	ДФПВ - дейност по избор, междинна подкрепителна закуска, игри на открито, разходки и др.				
12.30 – 13.00	Обяд				
13.00 – 15.00	Следобедна почивка				
15.00 – 15.15	ДФПВ - подвижни игри,				
15.15 – 15.30	Следобедна подкрепителна закуска				
15.30 – 16.30	Допълнителни педагогически дейности				
16.30 – 19.00	ДФПВ -творчески игри, занимания по интереси, игри на открито и др.				

Четвърта подготвителна възрастова група (6 – 7 г.)

форми	понеделник	вторник	сряда	четвъртък	петък
7.00 – 8.30	ДФПВ - Прием на децата - разговори, игри, ритуали, поздрав сутрешно раздвижване, дейност по избор, индивидуална работа и др.				
8.30 - 9.00	Закуска				
9.00 – 9.30	ОФПВ - Педагогическа ситуация				
9.30 – 9.45	ДФПВ - подвижни игри, творчески игри, занимания по интереси и др				
9.45 – 10. 15	ОФПВ - Педагогическа ситуация				
10.15 – 10.30	Междинна подкрепителна закуска				
10.30 – 11.00	ПС				
11.00 – 12.30	ДФПВ - игри, разходки, наблюдения на открито, дейности по ателиета, експерименти и др.				
12.30 – 13.00	Обяд				
13.00 – 15.00	Следобедна почивка				
15.00 – 15.15	ДФПВ - подвижни игри,				
15.15 – 15.30	Следобедна подкрепителна закуска				
15.30 – 16.00	ОФПВ - Педагогическа ситуация				
16.00 – 19.00	Допълнителни педагогически дейности / ДФПВ				

Яслена група (10м. - 3г.)

форми	понеделник	вторник	сряда	четвъртък	петък
7.00 – 8.30	ДФПВ - Прием на децата - разговори, игри, ритуали, поздрав сутрешно раздвижване, дейност по избор, индивидуална работа и др.				
8.30 - 9.00	Закуска				
9.00 – 10.00	ДФПВ - подвижни игри, творчески игри, занимания по интереси и др.				
10.00 – 10.20	ОФПВ - Педагогическа ситуация				
10.20 – 12.00	ДФПВ - дейност по избор, междинна подкрепителна закуска, игри на открито, разходки и др.				
12.00 – 12.30	Обяд				
12.30 - 15.30	Следобедна почивка				
15.30 – 15.45	ДФПВ - подвижни игри,				
15.45 – 16.00	Следобедна подкрепителна закуска				
16.00 – 19.00	ДФПВ - творчески игри, занимания по интереси, игри на открито и др.				

V. Методи за проследяване на постиженията:

- педагогическо наблюдение;
- разговор;
- снемане на физическа дееспособност (по определени критерий и показатели);
- беседа;
- анализ.

VI. Тематични разпределение

Тематичното разпределение осигурява ритмично и балансирано разпределение на съдържането по образователни направления и включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите на проследяване на постиженията на децата.

Ползваните тематични разпределения са на издателство „Бит и техника“, програмна система „Златно ключе“ за групите „детска градина“ и на издателство „Просвета“, програмна система „Слънчеви зайчета“ за групите „ясли“.

Приложение : Разпределение на учителите

Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

Детската градина е институция, която дава пространство за реализиране на необходимото сътрудничество между педагози, родители и общественост в името на детето.

Развитието на децата от предучилищна възраст се осъществява под влиянието на различни и постоянно променящи се биологични, социални, вътрешни и външни фактори, сред които основна роля играят семейството и детската градина.

Приобщаването на едно дете и неговите родители в живота на детската общност включва освен деца със СОП, и децата, отличаващи се по етнос, култура, непълни семейства, деца от един родител или от други членове на семейството, или настойници и т.н., които имат специфични и специални потребности. Темата за приобщаване се разглежда през различни призми – морална, духовна, етична и образователна.

Нашето разбиране по тази тема е базирано върху уважение различията и отхвърляне предразсъдъците.

Цел на механизма

Да изгради работещо партньорство и добра координация в сътрудничеството с родители, институции и обществени организации.

Форми на сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейството

Чрез различните форми на сътрудничеството и взаимодействието между учителите и родителите в детската градина, се създават условия за постигане целите на детската градина за възпитание, социализация, отглеждане, обучение, на децата, както и за формиране положително отношение към детската градина.

Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на детската градина, има голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност.

Формите на сътрудничество между детската градина и семейството са обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

I. Индивидуални форми на сътрудничество

Индивидуален разговор (среща) между детския учител и родителя. Провеждат се по договаряне между учителя и родителя в удобно за двете страни време без да бъдат нарушавани правата на децата, както и задълженията по длъжностна характеристика на учителя и Правилника за вътрешния ред.

нарушавани правата на децата, както и задълженията по дължностна характеристика на учителя и Правилника за вътрешния ред.

Видове разговори:

Първоначален и опознавателен разговор – с цел запознаване на детския учител с родителя и детето. Срещата се провежда преди началото на учебната година или в нейното начало (м. септември). На тази първа среща родителите запознават учителя с особеностите на тяхното дете, за своите очаквания – какво ще се случи с детето им в детската група. От друга страна учителят ги запознава с правилата в групата, в детските градина и с техните родителски задължения.

Информативни разговори – с цел запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование. Провеждат се в началото и края на учебната година.

Рутинни разговори с цел информиране на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за придобитите или в процес на придобиване на умения по отделните образователни направления. Провеждат се в различни времеви интервали: ежедневни, седмични или месечни.

Индивидуална консултация Провеждат се по инициатива на учителя или по инициатива на родителя.

По инициатива на учителя Ако учителят трябва да сподели наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт специалист, той трябва да обясни това на родителите. Да подсказва варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете.

По инициатива на родителя Когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи е необходимо детският учител да насочи родителя към специалист или самият той да насочи родителят към работещи стратегии.

Други индивидуални форми

В зависимост от ежедневните събития и извънредни ситуации, при провеждане на празници и развлечения, екскурзии, лагери и др., събития в детската градина или извън нея, могат да възникнат ситуации в които учителят да използва бързи форми на съобщения.

За планираните мероприятия, за които е необходима повече подробна и детайлизирана информация за родителя – е желателно използването на писмени съобщения.

II. Групови форми на сътрудничество с родителите

Родителската среща – традиционната и най-популярна групова форма

Създаването на сплотена група от родители, които да се включат в живота на групата, допринася за реализирането на целите и задачите на детската градина. Позитивното въвличане на родителите като наблюдатели, участници и партньори, подпомага реализирането на програмната система на детската градина. Сътрудничеството с всички родители се постига през няколко канала:

В началото на учебната година, във всяка група на детската градина се организира родителска среща, на която представя обосновката и работния план за учебната година. Координират се очакванията на родителите и на екипа на групата. Избира се комитет на родителите. Определят се неговите функции, работните отношения и начин на комуникация с екипа на групата.

Родителските срещи през учебната година могат да се планират, според потребностите и желанията на родителите. В съдържателен аспект, трябва да бъдат тематични, съобразени с актуални за възрастта – „горещи“ и доминиращи теми, във връзка с възрастовите особености на детското развитие и съответни поведенчески реакции на детето и на децата в групата.

Тренинг с родители Тренингът е интерактивна форма на комуникация, върху основата на диалогичното общуване между лектора (учителя) и участващите в тренинга (родителите).

Лекционната форма Опитът показва, че в нейния монологичен вариант може да повиши информираността на родителите по различни въпроси, но не предизвиква достатъчно мощен заряд, който да инициира, стимулира и регулира краткосрочна интензивна личностна промяна, така както се постига чрез тренинга. Родителите – участници в тренинга, могат да осъзнаят, да „разчупят“ традиционните си убеждения и вярвания за домашното възпитание и взаимоотношенията между родители-деца, между хората; да овладеят нови социални умения, да променят ценностната си ориентация и да се обогатят с нови психолого-педагогически знания.

Участие на родителите в процеса на предучилищното образование

Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директора и другите педагогически специалисти. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директора и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите на възпитателно образователния процес, както и за формиране на положително отношение към ДГ. Взаимоотношения между семейството и ДГ трябва да са изградени върху основата на взаимно доверие, разбиране, взаимно уважение, непрекъснат диалог за практическо реализиране на общите възпитателни цели. Тясното взаимодействие между семейството и училище ще даде възможност за повишаване ефективността на учебно-възпитателния процес. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и ДГ, се осъществяват чрез:

Проучване желанията и мненията на родителите;

Поддържане на родителски кътове с информация за работата в групата и индивидуалните постижения на всяко дете;

Провеждане на открити моменти;

Родителите могат да участват и в образователния процес провеждан в детската градина – чрез включването им в основната форма на работа на детския педагог- ситуацията. Всеки родител от групата е ценен с неговата личност и професионална реализация.

В зависимост от целта на ситуацията, може да се покани родител, който има съответната професия или професионални компетентности по изучаваната тема.

Чрез словесен разказ, презентация или демонстрация по дадена тема близка до образователното съдържание, или чрез посещение на неговата месторабота – децата по-лесно могат да възприемат и осмислят интегрираните знания от съответните направления.

Други форми за комуникация детски учител – родител

Във връзка с периодично предоставяне на информация, относно промени в учебната програма; правилата в групата; предстоящи празници, важни събития в детската градина; статии или материали във връзка с детското развитие; новини от живота в детската градина; продукти от дейността на децата (рисушки, работни листове, снимки) и др., могат да се използват следните форми:

- Сайт на детската градина
- Информационни табла за родителя
- Фейсбук/ вайбър общност на групата

При осъществяването на ефективно взаимодействие се цели постигането редица положителни резултати и взаимно допълване на социалните функции на семейството и детската градина:

1. За децата:

- Облекчаване адаптацията при прехода от домашна обстановка към условията на детската градина;
- Обогащане на социалния опит;
- Да развива интелектуалния потенциал;
- Стимулиране на активността и индивидуалната изява.

2. За родителите:

- Опознаване на съдържанието на педагогическата работа и усвояването на способности за общуване с децата в разнообразни дейности;
- Възможност за получаване на компетентно мнение по педагогически въпроси.

3. За учителите/ медицинските сестри

- Разбиране по-добре на децата, опознавайки близките им;
- Осъществяване на взаимен обмен на информация за успешното развитие на индивидуалните заложби на всяко от децата;
- Ефективно сътрудничество при реализиране на образователните и възпитателни цели на детската градина.